

Nr 993

Av herr **Alexanderson m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 44, med förslag till lag om ändring i rättegångsbalken m. m.

(Lika lydande med motion nr 1151 i Andra kammaren)

Domstolskommittén har lagt fram förslag till principer för en framtida indelning av landet i domkretsar. Man uttalar där bl. a. att man som grundläggande krav bör ställa, att domkretsindelningen leder till en effektivare, ändamålsenlig underrättsorganisation. Detta krav leder i sin tur till att man enligt kommitténs uppfattning som huvudregel måste kräva att domkretsarna omfattar ett så stort område, att domstolen som regel bereder tillräckligt arbete för minst 3 ordinarie domare och endast i undantagsfall mindre domsagor bibehålles. Detta medför att endast 86 av 140 domsagor kommer att finnas kvar, när den nya domkretsindelningen genomförts.

Om man godtar propositionens förslag att en underrätt vid huvudförhandling i flertalet tvistemål skall bestå av 3 juristdomare, är det givetvis en fördel att minst detta antal finns inom domstolen. Emellertid skulle detta innebära att ett stort antal orter i landet förlorar sitt domstolskansli. En sådan utveckling innebär en försämrad service genom att avståndet till kansliorten ökas. Inte minst ur rättegångskostnadssynpunkt är det av vikt att avståndet till närmaste underrätt är kort. Visserligen kan man i viss utsträckning kompensera ett längre avstånd med att rätten håller ting på ett flertal platser inom domkretsen, men det torde vara orealistiskt att tänka sig att rättens ledamöter reser omkring till olika ställen för att hålla sammanträde för förberedelse i tvistemål. Även för lagfarts-, intecknings-, bouptecknings- och andra ärenden är det av stort värde att ha nära tillgång till domstolskanslit.

En reservant i domstolskommittén förordar att även domstolar med 2 ordinarie ledamöter i princip skulle godtagas. Vi ansluter oss till denna uppfattning, som innebär att åtskilliga orter som enligt propositionen skulle förlora sitt domstolskansli får behålla detta. Vid dessa domstolar är antalet huvudförhandlingar i mål som skulle kräva juristkollegial sammansättning förhållandevis lågt. Då sådana förekommer synes domstolen kunna komplettera sin sammansättning genom att en lagfaren domare från näraliggande domstol eller en yngre domare från vederbörande hovrätt deltagar. Skulle

det i det enskilda fallet visa sig svårt att förfara på detta sätt, synes en möjlighet vara att förordna den äldste tingsnotarien vid domstolen som 3:e ledamot i därför lämpliga mål.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t uttala, att den framtida domkretsindelningen bör baseras på principen att domkretsen bereder sysselsättning för minst 2 ordinarie domare.

Stockholm den 11 april 1969

Erik Alexanderson (fp) *Gudmund Ernulf (fp)* *Sven Nyman (fp)*

Ruth Hamrin-Thorell (fp) *Bo Skärman (fp)*

Nr 994

Av herr **Bengtson m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 44, med förslag till lag om ändring i rättegångsbalken m. m.

(Lika lydande med motion nr 1152 i Andra kammaren)

Stockholm den 11 april 1969

Torsten Bengtson (cp) *Sven E. Sundin (cp)* *Nils-Eric Gustafsson (cp)*

Elvy Olsson (cp) *Ivan Swanström (cp)* *Eric Carlsson (cp)*
